

N:o 93.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 Maj 1877, kl. 9 e. m.

Memorial, med förslag till sammanjemkning i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Stats-Utskottets Utlåtande N:o 82, angående förvaltningen af kronans domäner.

(I. A.)

Uti Utlåtandet N:o 82, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående förvaltningen af kronans domäner, jemte i ämnet inom Riksdagen väckta motioner, har Stats-Utskottet, förutom annat, hvarom nu ej är fråga, hemställt under *Litt. A.* att Riksdagen, för bestridande af kostnaden för förvaltningen af kronans till utarrendering afsedda, fasta egendom, måtte å extra stat för år 1878 anvisa ett belopp af 75,000 kronor; under *Litt. B.* att Riksdagen måtte föreskrifva vissa i 30 punkten upptagna grunder för förvaltningen af kronans domäner att gälla intill dess frågan om ordnandet af styrelsen öfver statens domäner blifvit af Kongl. Maj:t och Riksdagen afgjord, samt under *Litt. C. dels* att Riksdagen måtte förklara, att de i fråga om utarrendering och förvaltning af kronans nu ifrågavarande domäner erforderliga bestämmelser, hvilka icke förekomme i här ofvan upptagna grunder för förvaltningen af kronans domäner, måtte, sedan vederbörande lokalstyrelse i hvarje särskildt fall blifvit hörd, få meddelas af Kongl. Maj:t; *dels* att, der under första ordnandet af den nya förvaltningen de nu föreslagna grunderna för utarrenderingen icke kunde utföras, de hittills gällande former för arrendeupplåtelse måtte få tillämpas; *dels ock* att Riksdagen måtte för sin del medgifva, att de hemman och lägenheter, för hvilka årliga arrendeafgifterna nu icke öfverstege 200 kronor, äfvensom de, å hvilka vid

utarrendering hädanefter icke erhöles högre arrendeanbud än 200 kronor och hvilka icke lämpligen kunde med annan egendom under ett arrende förernas, måtte få, der så af Kongl. Maj:t pröfvades lämpligt, under iakttagande af de föreskrifter, som af Kongl. Maj:t kunde varda meddelade, på offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de vilkor, som redan vore af Riksdagen i afseende å sådan försäljning bestämda, samt att köpesumman måtte ställas till Kongl. Maj:ts disposition att användas för inköp af skogs- mark eller annan fast egendom.

Den under *Litt. A.* sålunda gjorda hemställan är af *Första Kammaren* bifallen och har samma Kammare jemväl bifallit de under *Litt. B.* upptagna *punkterna 1:o—30:o* med de förändringar i afseende på den *29:de punkten* dels att i stället för orden "vederbörande lokalnämnd" skulle införas orden "ledamot i lokalnämnden eller annan lämplig person, som der till af nämnden förordnades", dels ock att vid punktens slut skulle tilläggas ett så lydande stadgande: "vederbörande förvaltningsmyndighet må dock medgifva, att till följd af egendomens beskaffenhet ekonomisk besigtning icke må ega rum"; hvarjemte Kammaren bifallit afdelningen *Litt. C.*, dock med uteslutande af de i första stycket förekommande orden: "sedan vederbörande lokalstyrelse i hvarje särskildt fall blifvit hörd".

Andra Kammaren, som likaledes bifallit Utskottets hemställan i afdelningen *Litt. A.*, har, med afslag å *1:sta punkten* i afdelningen *Litt. B.*, beslutit, att Riksdagen skulle medgifva, att Kongl. Maj:t tills vidare, och intill dess Riksdagen uppå förnyad framställning i ämnet vidare beslutit, måtte, på sätt lämpligast syntes, ordna förvaltningen af kronans domäner; dock så att hittills gällande grunder och former för arrendeupplåtelse af samma domäner skulle i tillämpliga delar tjena till efterrättelse; hvarefter Kammaren afslagit samtliga öfriga punkter i samma afdelning äfvensom Utskottets under afdelningen *Litt. C.* gjorda hemställanden.

Genom Kamrarnes sammanstående beslut är således Utskottets i afdelningen *Litt. A.* utaf förevarande utlåtande gjorda hemställan af Riksdagen bifallen; och hafva Utskottets framställningar under *Litt. C.* på grund af Kamrarnes skiljaktiga beslut, som icke kunna med hvarandra sammanjemkas, förfallit. Deremot föreställer sig Utskottet att en sammanjemkning af de olika meningarne i enlighet med 63 § Riksdags-ordningen kan, med afseende å Kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om afdelningen *Litt. B.*, ega rum.

Med afseende härå anser sig Utskottet — under erinran att olika grunder och former hittills varit gällande vid utarrendering af kronans egendomar allt efter som de stått under Kongl. Kammarkollegii vård eller varit anslagna till militiestaten och förvaltats af boställsdirektioner eller varit under Serafimerordensgilletts vård — böra föreslå,

att *Första Kammaren*, med frånträdande af sitt beslut angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans domäner, måtte medgifva, att Kongl. Maj:t tills vidare, och intill dess Riksdagen uppå förnyad framställning i ämnet annorlunda beslutit, må på sätt lämpligast synes ordna förvaltningen af kronans domäner, enligt de grunder, som här nedan omförmälas; samt

att *Andra Kammaren*, med frånträdande af sitt beslut, angående fortvaro af hittills gällande former för arrendeupplåtelser, måtte medgifva, att gemensamma grunder må för upplåtelse af samtliga kronans till utarrendering afsedda domäner tjena till efterrättelse;

och torde i sådant fall de grunder, som af Kongl. Kammarkollegium vid utarrendering af kronans egendomar hittills iakttagits, skäligen böra för samtliga arrendeupplåtelser i tillämpliga delar tjena till efterrättelse.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må medgifva, att Kongl. Maj:t tills vidare, och intill dess Riksdagen uppå förnyad framställning i ämnet annorlunda beslutit, må, på sätt lämpligast synes, ordna förvaltningen af kronans domäner; dock så att de grunder, som af Kammarkollegium hittills iakttagit vid utarrendering af statens egendomar, skola för arrendeupplåtelser i tillämpliga delar tjena till efterrättelse.

Stockholm den 16 Maj 1877.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Reservation:

af Herr *L. M. Nordenfelt*, som yrkade att senare delen af Utskottets hemställan från och med orden: "dock så" etc. skulle derur uteslutas.

Häri instämde Herr Grefve *Axel Mörner*.